Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelik's* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolys & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe sése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe sése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 176. Braşov, Luni-Marţi, 8 (20) August. 1895.

Punctum saliens.

Braşov, 7 August v. 1895

Era de prevĕdut, că Ungurii vor iubila şi vor cânta imnurĭ de triumf în urma votului conferenţei interparlamentare din Bruxella, prin care s'a primit Budapesta ca viitor loc de întrunire a uniunei interparlamentare pentru anul 1896.

Nu se póte nega, că li-a fost bine venit acest vot, ca foile maghiare sĕ pótă striga acum, că Europa a judecat în procesul, ce decurge între Unguri şi Românĭ, şi că sentinţa ei, pe care au provocat'o Românii a absolvat pe cei dintâi de acusaţiunile îndreptate în contra lor. Nu ne mirăm nicĭ-de-cum, că pressa maghiară se silesce a esploata acum acel vot al conferenţei din Bruxella in direcţiunea acésta. S'a folosit şi se folosesce ea de alte mijlóce, mult mai detestabile, pentru a justifica înaintea lumei civilisate politica maghiară, destructóre şi desnaţionalisătóre. De ce sĕ nu se folosésca dér de votul din cestiune al conferenţei din Bruxella pentru a lăţi credinţa în publicul cel mare neorientat, că acest vot ar implica o victoriă principiară a maghiarismului în faţa Europei?

Adevĕrul este, că întrebarea, unde sĕ se ţină viitórea conferenţă interparlamentară, este numai o întrebare de formă şi de oportunitate în ordinea scopului urmărit de uniunea interparlamentară, de-a se estinde cât mai mult terenul lucrărilor ei pacĭnice. Acésta a accentuat'o destul de clar preşedintele Descamps în declaraţia prealabilă, ce-a făcut'o înaintea votărei. „Alegerea sediului conferenţei," adause el, „nu implică, nicĭ nu póte implica o recunóscere, orĭ vre'un amestec din partea nóstră, fiă din orĭ-ce punct de vedere, în cutare orĭ cutare cestiune naţională, orĭ internaţională."

E spus, prin urmare, destul de clar şi invederat, că prin stabilirea sediului pentru 1896 la Budapesta, conferenţa nu vré întru nimic sĕ prejudece marelui proces, ce decurge între Românĭ şi Unguri. Şi décă în discusiunile din Bruxella s'a atins întru cât-va şi acest proces, acésta este a se atribui, ce-i drept, numai opositiunei, ce s'a făcut din partea română de astă-dată alegerei sediului.

Nu voim sĕ facem adĭ genesa celor petrecute dela conferenţa din Haaga până la conferenţa din anul acesta, ci ne mărginim a constata, că consecenţele, ce le trag Ungurii din faptul, că au reuşit a face sĕ se primésca învitarea lor, nu sunţ de loc întemeiate. După principiile enunciate de biroul conferenţei, faptul, că acésta se va întruni la 1896 în Budapesta, nu implică nicĭ de cum declararea, că representanţii parlamentelor europene nu dau nicĭ un creděmênt motivelor produse de membrii românĭ în apĕrarea causei nóstre.

Şi décă organul guvernului, „P. Lloyd", crede, că Ungurii — conducénd pe membrii viitórei conferenţe în ţinuturĭ locuite de Românĭ şi arătându-le, că starea culturală şi economică a acestora totuşĭ nu se póte asemĕna cu a Zulucaferilor — vor isbuti a delătura orĭ-ce bănuială, că asupresc pe Românĭ: se înşélă amar.

Nu e vorba aicĭ, că în ce stare de cultură se află Românii şi celelalte popóre nemaghiare; nicĭ de aceea nu-i vorbă, décă starea economică a ţĕranului român din Ardeal e mai înaintată, decât a ţĕranului din România, ci singura cestiune de controversă în procesul cel mare dintre Românĭ şi Unguri este şi rĕmâne, că óre posede adĭ Românul din Transilvania şi Ungaria garanţiile de lipsă pentru desvoltarea sa culturală şi naţională, orĭ că politica de stat, astădĭ domnitóre, ţintesce de-a dreptul la nimicirea acestei desvoltărĭ prin desnaţionalisare?

Aicĭ este *punctum saliens* al cestiunei, care, după noi, ar fi fost de dorit sĕ se aibă mai mult în vedere de ai noştri şi la congresul din Budapesta şi la conferenţa din Bruxella.

Conferenţa interparlamentară pentru pace şi arbitragiu.

(Raport special al „Gaz. Trans.")

Bruxelles, 16 August.

Amĕsurat promisiunei mele, viu a-Vĕ raporta pe scurt, în deosebĭ despre aceea parte a conferenţei, care atinge causa nóstră românéscă.

In 12 August, în comisiunea, ce a pregătit pentru conferenţă ordinea de di, s'a încins deja luptă între membri românĭ şi maghiarĭ ai conferenţei. Sciţĭ, că resultatul discusiunilor a fost, că s'a primit, cu majoritate mare, învitarea Ungurilor ca conferenţa sĕ se întrunéscă în anul 1896 în Budapesta.

D-l Urechiă şi Porumbaru au accentuat, că Românii din regat în împrejurările actuale când conaţionalii lor din statul ungar umplu temniţele unguresci nu vor puté lua parte la conferenţa din 1896 în Budapesta.

In diua deschiderii, d-l V. A. *Urechia*, care a fost ales între vicepresidenţii conferenţei, a ţinut un remarcabil discurs, pe care-l publică mai multe foi de aicĭ. In acest discurs d-l Urechiă a accentuat, că România e legată de Belgia mai întâiu prin înrudirea dintre familia regală română şi belgiană, apoi prin stima şi simpatia, ce o au Românii pentru frumósele instituţiunĭ ale Belgiĕi. Constituţiunea Belgiei a servit de model pentru constituţiunea romănă. O probă de admiraţiunea pentru Belgia a fost şi alegerea contelui de Flandra prin plebiscit la 1866, înainte de alegerea actualului domnitor al României. D-l Urechiă a salutat în urmă Belgia, ca pe ţéra libertăţilor şi a ideilor nouĕ, Belgia, care a sciut a constitui din douĕ popóre de deosebită rasă şi limbă, un stat puternic prin simţul comun al patriei, un stat model, pe care un óre-care stat din Orientul Europei ar face bine sĕ-l studieze şi imiteze. In fine urézĕ, în numele grupului parlamentar român, urézĕ reuşită conferenţei.

Mai ales partea din urmă a discursului d-lui Urechiă a fost viu aplaudată.

In dilele următóre 14 şi 15 August membri românĭ şi-au dat multă silinţă de a informa pe colegii lor veniţĭ din diferite ţĕrĭ, precum şi pressa, despre starea desolată a Românilor din Ungaria şi Transilvania. Ceea-ce a impresionat mult lumea strĕină, a fost cu deosebire descrierea regimului sĕlbatec la care sunt supuşĭ întemniţaţii noştri politicĭ din închisorile dela Seghedin şi Vaţ.

In 16 August s'a ţinut a şésea şedinţă, care este memorabilă prin declaraţiunea prealabilă, ce a făcut'o, în numele biroului, preşedintele *Descamps*, cu privire la motivele de carĭ se conduce conferenţa în alegerea sediilor ei anuale şi de care s'a condus şi în casul de faţă, hotărînd de a-se întruni în 1896 la Budapesta.

E evident, că acéstă declaraţiă are scopul de a scóte la ivélă óre-cum posiţia neutrală a conferenţei în lupta dintre Românĭ şi Unguri. Declaraţiunea, pe care conferenţa, cu tóte voturile contra 5 voturĭ maghiare, au primit'o este următórea:

Declaraţiunea prealabilă a biroului.

„In sînul adunării delegaţilor, mai mulţĭ dintre colegii noştri au esprimat temerea, ca nu cum-va alegerea de sediu a Conferenţei la Budapesta, sĕ fiă interpretată în óre-care circumstanţe într'un sens, care îi va obliga orĭ de-a face reserve, orĭ de-a se abţinĕ sĕ participe la deliberaţiunea nóstră. Adevĕrul este — şi îl declarăm într'un mod leal şi general, — că alegerea sediului conferenţei nóstre nu implică nicĭ nu póte implica o recunóscere, orĭ vr'un amestec din partea nóstră din orĭ-ce punct de vedere în cutare, orĭ cutare cestiune naţională, orĭ internaţională, specialmente desbătută de-o parte din colegii noştri, amestec strein scopului urmărit de conferenţă şi care tocmai prin acésta ar fi periculos în consecenţele sale.

„Singurul motiv, care călĕuzesce Conferenţa în adoptarea de sedii diverse pentru sesiunile ei periodice, este dorinţa de a spori numĕrul aderenţilor sĕi, de-a face mai bine şi mai uşor pretutindenea paci-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Plóia.

De Richard *O'Monroy*.

— Aşa-déră astădĭ nu va plona, dise Grangenenve, studiând, de pe terasa casinei oficerilor, orisontul, pe care se vedea un nor gros de praf.

— Acésta póte e rĕu pentru agricultură, dér fórte plăcut pentru partidele clubului, rĕspunse egoistul Chamarande, şi — pe legea mea, — de când sunt în pensiune nu mĕ mai rog, ca altă dată: „Dómne dă plóiă mare pentru desvoltarea pămêntului şi pentru liniştea soldaţilor!"

— Ascultaţĭ, acésta îmĭ aduce aminte de o aventură de garnisónă, dise colonelul Dartois. Voiţĭ sĕ o ascultaţĭ, până când veţĭ fuma câte-o ţigară?

Toţĭ îşĭ apropiară scaunele de masa rotundă, pe care se servea caféua şi colonelul începù:

— Trebue sĕ vĕ spun, domnilor, că în timpul acela nu eram colonelul în uniforma acésta de colórea sărei şi a piperului, după cum sunt astădĭ. Atuncĭ eram căpitan cu o taliă sveltă şi cu mustaţa blondă.

— Sĕ dicem roşiă, reflectă generalul Ribos de Remport.

— Décă voescĭ, d-le general!

— Comandam aşa-déră o bateriă în Chalons-sur-Marne şi aveam onórea, ca de Sâmbătă până Lunĭ sĕ fiu amicul preferat al domnişórei Blanche de Nesles, care atuncĭ avea douĕ-decĭ şi patru de anĭ şi făcea mare sensaţiune orĭ de câte-orĭ apărea în splendidul ei echipagiu în pădurea Boulogne. De regulă plecam Sâmbătă după prând la trei óre cu trenul de Chalons şi sosiam la şése óre la gara de Ost din Paris. Mâncam într'un birt şi apoi făceam visită amicei mele. Dumineca mergeam cu ea la cursele de cai şi séra primeam în casina dela ordonanţa mea Chambenoit o depeşă, în care 'mĭ împărtăşea porunca de di pentru Lunĭ. Tot-déuna erau douĕ lucrurĭ posibile. Séu Lunĭ era manevră şi eu plecam cu trenul de 12 şi 25 minute nóptea, care sosesce la 4 óre diminéţa în Chalons, séu nu era manevră, şi atuncĭ puteam sĕ stau şi nóptea a doua în Paris şi apoi ca un burghez liniştit sĕ plec cu trenul de 9 óre.

Când mĕ gândesc astădĭ la acésta, mi-se pare lucru aprópe de neînţeles, cu ce tremurătură de nerăbdare, cu ce témă ridiculă aşteptam eu mica depeşă, care mĕ chiăma séu pe drumul plăcerei, séu pe drumul datoriei.

Aceste douĕ dile în întréga sĕptĕmână de lucru erau unicul meu gând; pentru ele puteam sĕ trăesc şése dile în Chalons, în acest oraş înfricoşat de provincie, în care nu se afla nicĭ cel mai modest teatru séu caffé-chantant, unde sĕ poţĭ petrece séra. Décă voiai sĕ te distragĭ puţin, trebuia sĕ plecĭ la Reims. Acolo era Blanche de Nesles, pe care o vedeam în fantasia mea, când acoperit de praf şi de sudóre, cu gâtul uscat şi răguşit de strigătele de comandă, îmĭ formam bateria în sgomotul rótelor dela tunurĭ.

Numĕram ca şcolarii; îmĭ dicem: „Incă patru dile!" apoi: „Incă trei dile, douĕ, una şi voiu merge sĕ salut pe amica mea!" Şi când venea Dumineca, nu m'aşĭ fi schimbat nicĭ cu un rege.

Colonelul meu însĕ nu era de loc amic al acestor escursiunĭ de Dumineca la Paris. Trebuia, ca din când în când sĕ mĕ folosesc de câte-o mică stratagemă, cu atât mai mult, cu cât era vĕr bun cu mine, şi de aceea credea, că trebue sĕ tracteze cu mine cu cea mai mare severitate. Acésta póte vi-se pare curios, dér în viéţa militară se întêmplă de multe-orĭ aşa ceva.

De multe-orĭ colonelul nostru, pentru ca sĕ ne împedece a pleca, organisa Sâmbăta séra câte-un punciŭ solemn, câte-o recepţiune a corpului oficeresc, séu câte-o inspecţiune a materialului pe care de opigulă o făcea Dumineca diminéţa. In asemeacesta puteam pleca numai dimin[illegible] puteţĭ închipui, cu ce mare ner[illegible] teptam în Paris depeşa ordon[illegible]

In Dumineca din ces[illegible] simţise necesitate, ca d[illegible] óre sĕ inspecţioneze ţó[illegible]

BCU Cluj / Central University Library Cluj

eşianu.

u Maior.

ficele ei lucrări și de-a permite membrilor diferitelor parlamente, să esercite în privința colegilor lor în ordinea scopului urmărit de conferență legile celei mai strînse și reciproce fraternități".

Acum las să urmeze discursul prin care d-l *Urechiă* a precisat, în ședința publică, punctul de vedere al membrilor români. Ètă acest discurs:

Discursul d-lui Urechiă.

Domnilor! Se cade mai înainte de tóte, ca în numele grupului parlamentar român să presint biroului nostru sincerele și respectuósele mulțumiri pentru esplicațiunea atât de conciliantă, precum și categorică, ce au făcut, și care s'a aprobat de Conferență. Dér domnilor! conferența interparlamentară nici odată nu a manifestat o vedere politică în alegerea orașelor, unde să se adune! Recunóscem bucuros acésta, precum de asemenea recunóscem, că conferența nu a avut pentru anul 1896 alt oraș, decât al Ungariei. Evident, că décă nu veți primi oferta curtenitóre și, precum v'a arătat d-l Jokai, fórte ademenitóre, uniunea interparlamentară ar fi fost in pericol, de a nu se puté întruni, ceea ce în adevăr ar fi fost o pagubă pentru frumósa nóstră uniune! I s'a mai întêmplat acésta.

Am fi fericiți să ne putem asocia la espresiunea de gratitudine a d-vóstre cătră d-nii Ungari. Ne-ar fi fost lucru plăcut, să facem acésta adi, mai cu sémă, după bunele cuvinte, ce eri séra d-l conte Apponyi pentru primadată, pe cât sciu eu, le-a adresat României.

Dér domnilor! Cu părere de rău, noi nu vom puté ajunge la acea acalmiă, ce cuvintele bune și curtenitóre ale contelui Apponyi ar fi putut să Vă îndemne să așteptați dela grupul român! Noi avem mandat imperativ dela acei 145 din grupul romăn, și acest mandat este să Vă aducem declararea respectuósă, că nu putem participa la Conferența interparlamentară, din momentul, ce acésta se va ține la Budapesta.

In starea actuală a lucrurilor, când *temnițele ungurești* gem de victime române — și fără a intra în detailuri, dorind să dau Conferenței ocasiunea de a închide sesiunea sa tot în același spirit pacific, cu care a lucrat până astădi, — in starea actuală a lucrurilor noi nu putem merge la Budapesta. Ne este într'adevăr imposibil să rămânem indiferenți la plângerile fraților noștri de același sânge. Cine póte să ne ia în nume de rău acest sentiment de solidaritate fraternă?

Nu ne amestecăm în trebile statului maghiar, când unim voturile nóstre la ale ori-cărui suflet generos, ce vrea schimbarea stării lucrurilor indicate.

Am aplauda din tótă inima la schimbarea unui asemenea regim, pe care o speră și contele Apponyi, numai décă acéstă schimbare va aduce cu sine și pe aceea a situațiunei, în care de present se află cetățenii de naționalitate română și slavă.

Să sperăm, că ḑiua triumfului nu va întârḑia, și că atunci toți cetățenii ungari se vor folosi de egalitatea de drepturi, și astfel pacea va fi făcută. Atunci Românii din România ar fi și ei recunoscători noului regim unguresc, care va fi pus capăt unei triste perióde de lupte sterile. Și atunci, noi, grupul parlamentar român, vom veni cu inima voióră, să stringem mâna colegilor noștri maghiari și să le aducem asigurarea sincerei nóstre alianțe.

Dér până atunci, d-lor, grupul românesc, cu părere de rău nu va puté să vă urmeze la a VII-a conferență interparlamentară în Budapesta. Noi am fost, domnilor, membrii sinceri alipiți uniunei interparlamentare, încă în ḑiua, când la Roma am intrat în uniunea interparlamentară. Am dat o impulsiune puternică guvernului nostru în sensul ideilor propagate de uniunea interparlamentară. Cu atât mai mult ne este mare părere de rău, că nu vom puté coopera cu D-vóstră în anul 1896.

Atitudinea conciliantă a mai multora din colegii noștri actuali ungari la Conferență, ne lasă încă speranțe, că de aci până în anul viitor, grațiă lor, calea dela Bucureści până la Budapesta se va aplana. Cine scie, sărbările mileniului ar puté deveni o nouă dată memorabilă: aceea a fraternisării Românilor cu Ungurii spre marea bucuriă, precum gândesc, a uniunei interparlamentare.

La lucru deci d-lor colegi! décă acest ideal vă suride! Deschideți închisorile politice, și noi vă deschidem brațele! Faceți să domnéscă justiția și legalitatea, și Ungaria va fi mai mare și mai puternică, decât, décă va persista a nemulțumi pe naționalitați.

Și acum, ca să termin, strig: trăéscă conferența interparlamentară; ori în care țéră își va alege sediul, din moment ce ea lucréză conform declarațiunei d-vóstre, d-le președinte, din moment ce ea are în vedere pacea lumei și fraternisarea popórelor!

In fine observ, că ḑaristica română a fost representată la conferență prin d-nii Dr. Stefan C. *Pop*, G. *Dragomirescu*, Ión *Roman* și Russu *Șirianu*.

Ne-am despărțit de aici și ne-am împrăsciat cu convingerea, că isbênda finală tot a nóstră va fi.

Raportor.

*

Așa-déră Ungurii ar fi învins la Bruxella!

Foile lor, amețite de „succesul strălucit" ce l'a avut Apponyi cu garda „pretorianilor" șoviniști din Budapesta, scriu colóne întregi, cari glorifică isbênda maghiară și în același timp arată „fiascul", ce l'ar fi suferit *Urechiă* cu ei și ei.

Ètă, de pildă, ce i-se telegrafiază lui „*Budapesti Hirlap*":

„Congresul s'a sfîrșit cu învingerea totală a Valahilor. Deja la banchetul de ieri președintele n'a lăsat pe *Urechiă* să toasteze. Românii din Ungaria, cari petrec aici, au fost învitați la banchet sub titlul de ḑiariști, și ei au făcut tot posibilul, ca să câștige pentru causa lor pe representanții din străinătate. Sforțările lor însă au fost zadarnice.

„In ședința de încheiere de adi (16 August) a venit la ordinea ḑilei alegerea locului pentru conferența viitóre. Președintele *Descamps*, înainte de ce *Jókai* ar fi făcut propunerea de învitare la Budapesta, a cetit o declarațiă în sensul căreia Congresul enunță, că la alegerea locului ședințelor, este condus numai de *ideia păcii* și *în afacerile interne nu se amestecă*.

„După acésta a luat cuvêntul Jókai, învitând conferența pentru 1896 la Budapesta.

„După Jókai a vorbit *Urechiă* în numele Românilor delarând, că décă împrejurările nu se vor schimba până atunci, Românii nu vor merge la Bruxella. Urechiă a voit să răspundă lui Apponyi, însă senatorul frances *Labiche* a propus încheierea discuției. Acésta s'a primit și a urmat votarea. *Toți cei presenți*, afară de Români, *au votat pentru Budapesta*. Delegatul Porumbaru s'a abținut în mod surprinḑător dela vot.

„După publicarea resultatului, Congresul s'a închis între strigări de: „*Trăéscă Budapesta*".

Apărătorii Ungurilor.

Am ḑis de-atâtea ori, că Nemții sunt adi cei mai zeloși sprijinitori ai Ungurilor în politica acestora dușmănósă de mórte a tot ce nu este unguresc în statul pe care, din fatalitate îl conduc ei. N'a putut trece nici congresul naționalităților, ca foile din Germania să nu înjure pe naționalități și să nu apere pe Ungari. Pentru-ca să dovedim asertiunea nóstră, reproducem adi câte-va voci germane asupra Congresului naționalităților și asupra raporturilor dintre Maghiari de-oparte, și Români, Sârbi și Slovaci de altă parte.

Fóia germană „*Frankfurter Zeitung*" scrie următorul articol:

„Așa numitul congres al naționalităților s'a sfîrșit; foile maghiare din Budapesta și-au dat deja verdictul asupra lui. După tóte acestea, fără de a puté fi învinuiți, că ne-am grăbit, ne putem pronunța și noi.

„Cavalerii nobili ai diferitelor țări, cari sunt peste tot locul de față, acolo unde asupriții au lipsă de ajutor contra oprimatorilor săi preaputernici, sunt siliți a-și băga sabia de Don Quixotte în técă.

„Cel ce vré să judece omenesce, și nu are de scop singur numai tăraboiul, trebue să recunóscă, că pretensiunile formulate în „Hotelul Național" din Budapesta, nu merită simpatia *străinătății*. Congres național nu se póte numi, nu numai din motivul, că au lipsit dintr'ênsul Germanii și Ruteni, ci din causa, că au lipsit Românii, Sârbii și Slovacii liberali (!)

Apoi representanții celei lalte parți nu au avut mandat.

„Decursul congresului a fost o viă dovadă a stărilor unei țări, care renunță la o singură limbă de comunicațiă. Domnii vorbitori au fost siliți a face în câte-și trei limbile propunerile și primirea deciziunilor, ca să nu fiă siliți a-se folosi de limba germană séu de cea maghiară antipatică. Ar fi lucru minunat, când s'ar primi ca limbi egal îndreptățite, atât în parlament cât și în administrațiune și legislațiune, cele nouă limbi diferite ale naționalităților.

„Programul însuși arată, cât de îndreptățită este pretensiunea egalei îndreptățirei a fiă-cărei limbi. Domnii pretind ca cercurile să fiă arondate după naționalități. După-ce însă în Ungaria nu este nici un singur district de o singură limbă, propusul lor ar nasce tot astfel de plângeri la timpul său, că adecă domnesce o singură limbă a maiorității (în district) și celelalte ale minorității sunt eschise.

„Așa déră plângerea de căpetenia celor adunați în congres este, că în statul maghiar, hegemonia nu este a Românilor, Slovacilor și Sârbilor. Străinătatea neinteresată abia va da ascultare astor fel de pretensiuni deșerte. In Ungaria esistă alte stări mai vrednice de luat în considerare decât împedecarea desvoltării liberale a statului din causa unor aspirațiuni naționaliste nerealisabile. Străinătatea va întreba că ce isvor cultural are rasa maghiară, care se luptă pentru supremațiă, și aci răspunsul este ușor.

„Acest fragment al naționalităților representate la congres, este elementul totdéuna întrebuințat de cercurile cunoscute cari voesc se impedece consolidarea statului maghiar liberal. La spatele representantilor naționalităților au fost însă și acum ascunși conții Zichy și Eszterhazy, Luegen și Lichtenstein. De aici încă se vede, ce óre are străinătatea motiv de a-se insufleți pentru-ca respectabilii domni representanți să desmembreze Ungaria?

„Așa-déră direcțiunea, care se opune consolidării statului maghiar în înțelesul strict al cuvêntului, nu este liberală, ci reacționară. Despre acest lucru nimeni pe lume să nu se mai îndoéscă, și a fost bine că s'a conces respectivilor domni acea bucuriă, ca în timp de două-deci și patru de óre să se créda bărbați de stat asupra cărora se îndréptă atențiunea Europei.

„*National Zeitung*" din Berlin ḑice într'un articol, că *mișcaree irredentă română* stă în esențială legătură cu *propoganda panslavistă* (Minciuni patentate — Culeg).

„*Hamburger Nachrichten*" presentă congresul naționalităților, ca o declarare de răboiu contra statului maghiar. Spune apoi fóia germană, că elementele moderate ale Românilor, Slovacilor și Sârbilor au lipsit

---

idee! La opt și jumătate totul era terminat, și eu alergam spre gară, unde mă aștepta ordonanța cu hainele civile. De câteva ori mă îmbrăcasem în dosul bufetului, dér de când casierița, o Englezóică, mă surprinse în momentul, când îmi schimbam pantalonii, birtașul gărei preferise să-mi dea pentru acest scop o cameră.

Pe când așa-déră întrai în gară, ca căpitan de artileriă și în curênd eșii érăși pe peron îmbrăcat în haine civile de colóre cafeniă, — o colóre neutrală, care nu bate la ochi și care sémănă bine cu colórea vagonului, — mă pomenii de-odată față în față cu colonelul meu, care conversa cu o vêndătóre de ḑiare. Nu voesc să calumniez, dér colonelul meu prea de [illegible]te-ori conversa cu vêndătórea de ḑiare.

[illegible] Când mă zări, începù să rîdă cu ho-[illegible]oh, ce rîs! — El ḑise apoi:

[illegible]h, d-le căpitan, d-ta plecĭ érăși [illegible]

[illegible]le colonel, décă ași pleca [illegible] mi-ași fi cerut permisiune [illegible]esc să dejunez în Reims.

...Dumneḑeule, aceea ce spuneam, nu era neadevăr. In faptă voiam să dejunez la Reims și de acolo să plec la Paris.

— Ei bine, amice, poftă bună și petrecere bună!

— Mulțămesc, d-le colonel!

Erau cam cinci óre, când ajunsei la Paris. Alergai în brațele Blanchei, scumpa fată, care venise la gară, ca să mă vadă mai curênd. Ii povestii tóte obstacolele, ce-am avut a-le delătura. Ce de încercări, Dumneḑeule!

— In séra acésta însă vei rămâné aici, dragă?

— Așa sper.

Plecarăm pentru câte-va momente acasă. Aveam a-i spune atâtea despre cele șése ḑile. După aceea ne duserăm în restaurant și de aici la casină. Nici o depeșă.

— Nici o scire bună! esclamă Blanche.

Hm! Hm! Mai bine ași fi primit o telegramă, care mi-ar fi împărtășit: „Nici o manevră!". Dér credinciosul Chambenoit de sigur, că ar fi telegrafiat, décă ar fi fost ceva. Ne duserăm în teatrul de varietăți, și când eșirăm, întraiu în casină, avênd o presimțire fatală.

— D-le căpitan, îmi ḑise portarul, aici e o telegramă, pe care a uitat să vi-o dea.

— In fine!

Smulsei telegrama din mână: conținea cuvintele: „Diminețiă la 6 óre pe cai".

Mii de dracĭ! Era un cés după mieḑul nopții. Nici un tren, cu care să pot ajunge la timp în Chalons. Indată recunoscui situația mea înfricoșată: minciuna, ce am spus'o colonelului, arestul inevitabil.

— Este un birou telegrafic, care să fiă deschis tótă nóptea? întrebaiu pe portar.

— Da, d-le căpitan, acela al bursei.

Spune Blanchei să mérgă cu trăsura acasă, ér eu alergai la bursă. Do-acolo trimit locotenentului-colonel, care'mi era amic, o depeșă, ce mă costă nouă franci și în care mă silesc să-i declar, ce mi-s'a întêmplat, într'o limbă, pe care o face neînțelésă nu numai scurțimea ei telegrafică dér și iritarea mea: „Spus colonelului, merg Reims, nu Paris, dér Paris după Reims" etc.

Părăsii biroul. Isbucnise o plóiă torențială, ploua de vérsa, și nici o trăsuri. Așa e când n'ai noroc! Mă duc la Blanche ud până la piele și trist, ca o balenă.

Ea se încercà înzadar să mă mângâie: profosul îmi sta înaintea ochilor. In fine la 9 óre mă urc în tren fórte indispus și deprimat și la amédi sunt în Chalons.

— Ei, întrebai eu, a fost adjutantul cu ghiozdanul aici? Când adecă adjutantul vine cu ghiozdanul, atunci totdéuna aduce poruncĭ.

— Da, d-le căpitan, a fost la cinci și jumătate cu porunca de ḑi, că din cauza plóiei torențiale nu se va ține manevră.

Scăpat! Eram scăpat prin acéstă plóie pe care cu o ḑi înainte o blăstămasem. Séra mă întêlnii cu locotenentul-colonel la casină.

— *A propos*, scumpul meu amic, îi ḑise el, ce depeșă încurcată mi-ai trimis! Să mă ia dracu, décă am înțeles un singur cuvênt din ea.

Ucu.

dela congres, ba au și protestat contra lui. Acésta póte servi de îndemn guvernului ungurescu, ca sĕ introducă administrația de stat și se esecute legea naționalităților, căci prin acésta vor fi isolați „agitatorii," și naționalitățile vor fi mulțămite.

Diarele italiene „*Perseveranza*" (Milan), „*Opinione*" (Roma), „*Gazeta di Torino*", apoi fóia francesă „*Epoque*" din Paris publică articuli despre congresul naționalităților, articoli scrișĭ de faimosul Leopold *Ováry*. Autorul articolelor mințesce, că Congresiștii ar fi declarat rĕsboiu statului, pe care vor scĕ-l despóie de caracterul sĕu maghiar, și întrĕbă, că ce s'ar alege din Europa-orientală, décă în loc de Ungaria milenară s'ar înființa o „amestecătură caotică, ca cea contemplată de congres".

*

„*Politik*" dice următórele: In epilogul, pe care îl dedică „*Pester Lloyd*" congresului naționalităților, numitul diar se folosesce de cele mai mârșave espresiuni, numind arangiarea congresului o întreprindere privată neînsĕmnată a unei bande nemernice. Guvernul ungar nu încétă de-a arangia, după datina sa, „manifestațiuni patriotice, contra hotărîrilor dela Budapesta, cari conțin înaltă trădare, însĕ resultatul de până acum nu prea acopere spesele. Chiar și „învingerea morală", raportată de Maghiari la congresul de pace internațional din Bruxella, pare a nu satisface pe „*Pest-Ll.*", și astfel el cu negenarea lui îndătinată strigă după poliție, omnipotența statului și după profosul criminal.

SCIRILE DILEI.

7 (19) August.

☞ *Din causă, că legea pentru repausul de Duminecă (art. de lege 13 din 1891) prescrie repausul și pentru diua St. Stefan, ce cade mâne în 20 August călindarul gregorian,* **numĕrul proxim al fóiei nóstre va apărĕ numai Miercurĭ sĕra.**

—o—

Dr. Mihail Polit, conducĕtorul Sĕrbilor, dă în diarul jidan „Pester Lloyd" o declarație, în care spune, că este neadevĕrat, că el la banchetul, ce a urmat după ținerea congresului naționalităților, s'ar fi esprimat, că „cele trei naționalități aliate posed un cerc deosebit și o putere deosebită de atracțiune." Tot-odată Polit declară, că este neadevĕrat, că el ar fi vorbit despre „o minoritate barbară a Maghiarilor."

—o—

Diar italian oprit. Ministrul de interne a detras prin ministrul de comerciu debitul postal pe teritorul corónei sf. Ștefan diarului italian „*Il Valore Italiano*" din Roma, pe motiv, că ar urma tendințe dușmănóse față cu Ungaria.

—o—

Dr. D. Brândză, profesor la universitatea din Bucurescĭ și membru al Academiei române, a murit alaltăerĭ la Slănicul din Moldova, unde se instalase de câte-va sĕptĕmânĭ.

—o—

Navigațiunea română. La 1 August s'a făcut în Galați înaugurarea serviciului de navigațiune română pe Dunăre prin punerea în circulațiune a vaporului „*Orientul*", destinat a face serviciul local între Brăila și Galați. Inaugurarea s'a făcut cu mare solemnitate printr'o călĕtorie festivală dela Galați la Brăila și vice-versa, la care au luat parte pe lângă autoritățile locale și un mare numĕr de cetățenĭ. Serbarea a fost presidată de d-l Grigorie *Manu*, valorosul director general al regiei tutunurilor, care călăuzit de cel mai pur patriotism, a reușit printr'o stăruință neobosită sĕ întemeeze marina comercială română, — scrie „Curier. Fin."

—o—

Suveranii românĭ la Ragaz. Asupra sosirei Suveranilor românĭ la Ragaz „*Neue Freie Presse*" publică următórele amĕnunte: Regele Carol și Regina Elisabeta au sosit astă-sĕră la Ragaz și s'au instalat la vila „Ermitage". Princesa de Hohenzollern, bĕtrâna mamă a Regelui, sosise de erĭ și a descins la „Quellenhof", care e alăturĭ de vila „Ermitage". Părechia regală, pentru a evita manifestațiunĭ, n'a venit cu trenul până la Ragaz, ci numai până la Sargans, și de acolo cu trăsura a făcut drumul până la Ragaz. Publicul aflând de sosirea Maiestăților Lor și credĕnd, că vor veni prin gară, se adunase în mare numĕr în fața stațiunei, pe când numai puținĭ inițiațĭ se aflau la vila „Ermitage". Părechea regală a fost primită de directorul vilei, d-l Kleinberger. Un tînĕr, probabil un Român, a predat Reginei un buchet, adresându-i câte-va cuvinte, la care Maiestatea Sa a rĕspuns fórte amical. Vila „Ermitage", încunjurată de tóte părțile cu florĭ, are câte trei camere, nu prea marĭ, pentru Regele și Regina; aceste camere au fost mobilate cu un gust ales dér fórte simplu, potrivit cu recomandațiunea Regelui. Regina va lua băi în *Neubad* și se va supune unui tratament de gimnastică medicală în institutul medico-technic. Regele va face băi în basinul termal.

—o—

Presemne de rĕsboiu în America. In orașul Pittsburg din America au ținut representanții societăților irice, din Pennsylvania, 5000 la numĕr, o adunare sub președinția primarului și au hotărît sĕ folosĕscă putere în interesul promovărei causei Irlandei, apoi sĕ formeze un corp revoluționar secret și sĕ provóce pe Irlandezĭ ca, în fața semnelor de rĕsboiu, ce se arată în Europa, acești sĕ se armeze, pentru de-a puté purta rĕsboiu contra Englezilor, dușmanii lor de mórte.

—o—

Aniversărĭ în Germania. Douĕ regimente de dragonĭ ai gardei au serbat în 16 c. aniversarea bătăliei dela Mars-la-Tour. In Mars-la-Tour au asistat peste 10,000 de persóne la ceremonia comemorativă a bătăliei dela 16 August 1870. Subprefectul și preotul au rostit discursurĭ patriotice. Liturgia s'a cântat afară pe câmp. Mai mulți veteranĭ germanĭ au asistat la ceremonią.

—o—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Unde este aurul? Din Budapesta se scrie: In comuna *Tahi* din comit. Pest veniseră nisce ursarĭ cu douĕ căruțe, patru urșĭ și o maimuță. După-ce jucară în sat, spre sĕră plecară sĕ mérgă mai departe, în hotar însĕ începură sĕ fure cucuruz și sĕ dea la urșĭ, ér caii fură slobodițĭ la pășiune prin livedĭ. Un păzitor îi vĕdù, dér fiind singur, așteptă până sĕ se facă diuă, când împreună cu un soț al sĕu se duse sĕ-i prindă. Lucrul ajunse la păruelĭ, păzitorii fură bătuțĭ greu. Audind despre acésta, sătenii eșiră cu toții și ar fi măcelărit pe ursarĭ, décă nu pășiau la mijloc gendarmii. Făcându-se cercetare, se găsi la ursarĭ bogăție de peste 5000 fl. în aur, argint și hârtiă. Era interesantă cercetarea făcută asupra unei tinere sĕrbóice (erau Sĕrbĭ), care se svîrcolia ca o hienă și nu voia sĕ se lase a fi cercetată. Suma colosală de argint ($^1/_2$ de majă metrică) era legată în săculețe și aședată în fundul unei căruțe. Tinĕra Sĕrbóică avea 50 de napoleonĭ la brĕu. Ursarii spun, că au căpătat acéstă avere dela un conte sĕrbesc. S'au mai găsit la ei materii de haine și nĕfrămĭ scumpe etc. Nu se póte crede, ca ei sĕ-și fi adunat din jocul cu urșii atâta bogăție. Acum sunt la o judecătoriă pănă se vor lămurì lucrurile. Mare nĕcas îi fac însĕ judecătorului urșii, de carĭ acum trebue sĕ îngrijĕscă el, ca sĕ nu piérĕ.

—o—

Musica orășenĕscă va concerta mâne sĕră la otel „Nr. I."

—o—

Avis. In 16 Septemvre c. se vor cumpĕra, din partea intendanței corpului 12 de armată din Sibiiu, următorii articolĭ: pentru manutanța din Sibiiu: 7600 măjĭ metrice de sĕcară și 17.600 măjĭ met. de ovĕs; pentru manutanța din Alba-Julia: 4000 măjĭ met. de sĕcară și 1300 de ovĕs; pentru manutanța din Clușiu: 7.700 m. m. de sĕcară și 4600 de ovĕs; și în fine pentru manutanța filială din Brașov: 5200 m. m. de sĕcară. Condițiunile mai detailate sĕ pot afla în numitele stațiunĭ la respectivele manutanțe.

Dela Turda.

Dela Cheia-Turdii, 17 Aug.

Revoluția la Turda! — Frasa s'ar părĕ exagerată, dér cu tóte acestea ea începe minunat în creerii scălciațĭ ai șoviniștilor.

Insĕ pentru-ca sĕ fiu înțeles, mĕ voiu sili a da esplicare acestei faime sensaționale.

In 10 l. c. tinerimea română din Turda și jur a arangiat o petrecere*), despre care și „*Gazeta*" nóstră a luat notiță la timpul sĕu. Ca epilog al petrecerei a fost proiectată o escursiune la Cheia-Turdii.

Duminecă în 11 August o societate, constătătóre cam din 10—12 persóne, a și plecat din Turda prin comuna Sînd spre „Cheia".

Trecĕnd prin Sînd, popor român, fiind chiar Duminecă, se afla adunat în mijlocul comunei, și audĕnd, că escursioniștii sunt Românĭ, s'au hotărît mic cu mare, ca sĕ-i însoțĕscă.

Dis și făcut. In frunte cu musica lor au însoțit pe escursioniștĭ. Era un convoiu admirabil de popor, bĕtrânĭ, tinerĭ, femei și copii, toțĭ în haine de sĕrbătóre, intonând cântece naționale.

Cu deosebire a fost înălțător momentul, când la intrarea în „Cheia", un buchet de inteligență era încunjurat de un cerc frumos de țĕranĭ, carĭ cântau doine poporale frumóse.

După-ce inteligența a cercetat posițiile mai frumóse din „Cheia", s'au reîntors pe ritul dela „gura Cheii", unde de-o parte juca poporul jocurile lor românescĭ, ér de altă parte petrecea inteligența. Notez, că am zărit pe de laturĭ și vre-o câți-va industriașĭ ungurĭ din Turda.

Petrecerea în „Cheia" a durat până cătră 8 óre sĕra, în cea mai frumósă liniște și armonią, când cu toții, obosițĭ de escursiune și cu impresiunĭ plăcute în inimă, au părăsit aceste locurĭ romantice. Cu acestea am cugetat, că petrecerea s'a finit.

Cât de mare ne-a fost însĕ mirarea, când după câte-va dile, o morăriță dela morile din „Cheia" a fost citată la solgăbirĕul din Turda, unde între amenințărĭ au silit'o sĕ mărturisĕscă tot ce s'a petrecut în „Cheia".

'I s'au pus mai multe întrebărĭ, între altele: Cine a fost Duminecă în 11 l. c. în „Cheia"? Fost'au înarmațĭ? Ce au hotărît și ce au făcut?

Femeia inspăimântată a rĕspuns, că au fost multĭ, dér nu cunósce decât câteva familii din Turda și din Sînd, pe carĭ le-a amintit cu numele. Mai departe, că și-au petrecut și au cântat. Mai mult nu scie.

Luându-se acestea la protocol, au dimis'o cu amenințarea, că la nime sĕ nu spună nimic, — că de spune, „*bagă la tyine la tyemnitză 3 ai*".

Ei, dér cu asta nu se îndestulesc. In 15 l. c. solgăbirĕul Gál și cu un alt pĕcătos slujbaș cu numele Almási, însoțiți de câți-va „sbirĭ cu pene", alérgă la Sînd și în comunele vecine ca, vedĭ Dómne, sĕ *descopere și sĕ prindă pe capii pretinsei revoluții.* — Ce sĕ le facĭ; cap de Ungurĭ și pace!

In Sînd țin sfat, de-acolo merg în „Cheia" la fața locului, caută după morarĭ; pe unul l'au și aflat în comuna Mischiu, l'au escortat acasă, l'au întrebat în feliu și formă; ne primind însĕ rĕspuns după placul lor, *l'au citat pe 16 l. c. la Turda.*

Ce i-se va întêmpla bietului morar în Turda, ne putem închipui, după ce ne este cunoscută brutalitatea „măriilor lor", când nu li-se face pe plac.

Astfel se petrec lucrurile pe la noi. Fruntașii românĭ din Sînd aștéptă și ei sĕ fiă tîrițĭ înaintea pașalelor din Turda. Peste tot poporul e fórte agitat. Nu se vorbesce decât despre acest eveniment. Cei bĕtrânĭ dic: că „*au ajuns chiar ca în rĕutăți*, de *fără pas nu poți sĕ mai eși nicĭ din sat*".

Opera cărui cap scrîntit póte fi acésta, nu putem sci. Se póte, că industriașii ungurĭ — fiind cu musca pe căciulă — vĕdĕnd însufletirea poporului au cugetat, că a sosit diua sĕ-și primĕscă împrumutul dat Turdenilor în anii trecuțĭ — și încă cu dobêndă. Ca nu cumva însĕ sĕ-i surprindă, — au alergat spre a ridica pe capul bieților Românĭ pacĭnicĭ glota gendarmilor.

Óre cine agitĕză?

Că ce desvoltare vor lua lucrurile, nu voiu întârdia a aduce la cunoscința on. public cetitor.

X.

*) Despre acéstă petrecere am primit un raport mai lung, pe care-l vom publica în numĕrul viitor. — Red.

NECROLOG. Rafila Onițiu născ. Moga înfrântă de nespusă durere, aduce în numele propriu și al rudeniilor la cunoscința tuturor amicilor și cunoscuților, că scumpul și neuitatul ei soț, resp. tată, frate, cumnat și nepot **Ioan Onițiu** comerciant, după un morb îndelungat, împărtășit fiind cu sfintele Taine, și-a dat în 16 August st. n. la $11^1/_2$ óre sĕra în etate de 30 anĭ nobilul sĕu suflet în mânile creatorului. Rĕmășițele pămêntescĭ ale scumpului defunct se vor aședa spre eternă odihnă la 18 August 1895 st. n. 4 óre p. m. în cimiteriul gr. or. din Sebeșul-săsesc. Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată! — Sebeșul-săsesc în 17 August 1895 st. n.

DIVERSE.

Telescop uriaș. Cel mai mare telescop în lume s'a construit de curênd în America de Nord. Diametrul sticlei obiectivă a uriașului ochian este de 102 centimetri. Tubul, făcut din oțel, e de 19 metri de lung. Diametrul roții cu șurub, pe care se mișcă întreg aparatul, este de 27 metri. Ca telescopul sĕ pótă fi folosit în orĭ-ce posițiune, podelele odăii, la apăsarea unui nastur (bumb) se cufundă cu 6 metri în jos, așa că privitorul îșĭ póte afla loc după plac. Acest telescop întrece în mărime refractorul lui Lick cu $^1/_4$ parte. Constructorul acestui ochian teribil e astonomul american *Barnard*, care îșĭ frămêntă de mult capul cu astfel de lucrurĭ. El intenționĕză sĕ facă un alt telescop, a cărui sticlă obiectivă sĕ aibă un diametru de 150 centimetri. Acéstă sticlă este deja în lucrare și, ca sĕ se evite orĭ-ce pagubă, fù asigurată cu 60.000 dolarĭ. Barnard spune, că ar puté fabrica o sticlă de acest fel, al cărei diametru sĕ fiă chiar și de 2 și jumĕtate metri, dér aședarea în tub a unei astfel de masse ar fi aprópe imposibilă.

Un premiu frumos. Fóia francesă din Paris „Petit Journal" escrie concurs pentru un roman, care sĕ fie cel puțin de 20,000 de rênduri. Sugetul romanului póte fi de orĭ-ce natură. Premiatul trebue sĕ cedeze dreptul publicării sus numitului diar. Premiul dintâiu e de 50,000 fr., al doilea de 40,000, al treilea de 35,000, al patrulea de 30,000 de francĭ.

La curtea cu juați. Se judecă o afacere de bătae, urmată de omor: — Martore, dise președintele, istorisesce cum s'a început bătaia. — Martorul: (întorcĕndu-se cătră juați) Uite cum: Acusatul, fără sĕ fie provocat de nimenea, a început sĕ strige: Tăceți, dobitócelor! Tăceți, măgarilor! Idioților! — Președintele (cu blândețe): Nu te adresa juraților, ci nouĕ, judecătorilor!

Literatură.

D-l *George Petrovicĭ*, locotenent la regim. 9 de artileriă în Pitescĭ a tradus în românesce cartea: **„Considerațiunĭ generale asupra marșului parcurilor de artileriă și** *despre împrospĕtarea armatelor cu muniționi de artilirią*", de *B. Camps*, maior de artileriă și șef de stat major al artileriei corpului 11 de armată francesă. Cartea, de 51 pag. 8⁰, e tiparită elegant, pe hârtią de lux, — costă 1 esemplar 2 lei. In text sunt adause din partea traducĕtorului mai multe note. In scrisórea, prin care autorul frances permite d-lui Petrovicĭ a-i traduce opul, se dice între altele: „Vĕ asigur că noi *avem cea mai bună opiniune despre oficerii românĭ, carĭ sunt asemenea de origine latină*".

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 August 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.—
Renta de coróne ung. 4%	99.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	102.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.40
Bonurĭ rurale croate-slavone.	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	145.75
Renta de hârtie austr.	100.95
Renta de argint austr.	101 35
Renta de aur austr.	123.15
Losurĭ din 1860	153.50
Acțiĭ de ale Băncei austro ungară.	1060.—
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit.	488.25
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit.	399.10
Napoleondorĭ.	9.63
Mărcĭ imperiale germane	59.36
London vista	121.40
Paris vista	48.07½
Rente de coróne austr. 4%.	101.40
Note italiene.	45.80

Cursul pietei Brasov.

Din 19 August 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.58	Vênd.	9.60
Argint român.	Cump.	9.52	Vênd.	9.56
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.60	Vênd.	9.62
Galbenĭ	Cump.	5.64	Vênd.	5.68
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	129.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.82	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașovŭ, Strada Porții Nr. 4. Colțulŭ Têrgulŭ boilorŭ.

Recomandă on. publicŭ la casurĭ de mórte, aședămêntulŭ sĕu de înmormêntare bogatŭ asortatŭ în carĭ tóte obiectele, atâtŭ sortele mai de rêndŭ, câtŭ și cele mai fine, se potŭ căpăta **cu prețurĭ ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriurĭ** de **metalŭ** ce se potŭ închide hermeticŭ, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturorŭ **sicriurilorŭ** de **lemnŭ,** de **metalŭ** și **imitațiunĭ** de **metalŭ** și de **lemnŭ** de **ștejaru.**

Depou de **cununĭ** pentru monumente și **planticĭ** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură,** carĕ **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai,** precum și unŭ **carŭ funebru** vênĕtŭ pentru **copii,** precum și cioclii.

Comande întregĭ se esecută **promptŭ și ieftinŭ,** iau asupră-mĭ și **transporturĭ de morțĭ în strĕinătate.**

In fine recomandŭ și biroulŭ meu mijlocitorŭ procedândŭ cu cunoscuta'mĭ soliditate.

La casurĭ de mórte a se adresa la **E. Tutsek.**

11—*

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașovŭ, Têrgulŭ Inului Nr. 30.

Acestŭ stabilimentŭ este provĕdutŭ cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiindŭ bine asortatŭ cu totŭ felulŭ de caractere de litere din cele mai moderne este pusŭ în posițiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în AURŬ, ARGINTŬ ȘI COLORĬ.

CĂRȚĬ DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORĬ.

ANUNȚURĬ.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciurĭ.

BILANȚURĬ.

Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ. Couverte, în tolă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, *INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.*

PREȚURĬ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ Têrgulŭ Inuluĭ Nr. 30, etagiulŭ I,** cătră stradă. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

„ALBINA"

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMIĬ

FILIALA BRAȘOV

Cec.-Conto la postă Nr. 505.

primesce **depunerĭ spre fructificare** pe lângă 4½% netto, solvindŭ însașĭ darea de interese;

scontéză **polițe comerciale** cu 5½%;

accórdă **imprumuturĭ cambiale și cambial-ipotecarĭ** cu 6%;

deschide **credite în cont corrent** sub cele maĭ avantagióse condițiunĭ;

accórdă **împrumuturĭ pe hârtiĭ de valóre, monede, giuvaere și mărfurĭ** cu 6%;

cumpĕră și vinde cu prețurile cele mai convenabile **monede și hârtiĭ de valóre** indigene și străine, în specialŭ de cele românescĭ;

rĕscumpĕră fără nicĭ o detragere **cupóne,** escomptéză **cupóne** înainte de scadență, și

cumpĕră cu celŭ mai urcatŭ prețŭ **cupóne dela efecte române;**

efectuéză în modulŭ celŭ mai culantŭ **încassărĭ și plățĭ** pe piețele din țéră și streinătate,

esecută în comisiune orĭ-ce **însărcinărĭ de bancă** sub cele maĭ ieftine condițiunĭ;

închiriéză **magazine și locurĭ libere de depou,** pe teritoriulŭ sĕu **strada Gării Nr. 45,** care, situatŭ nemijlocitŭ lângă gara drumului de fierŭ de statŭ, e legatŭ prin șine proprii cu acésta și investitŭ cu dreptulŭ de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de fierŭ de statŭ;

primesce în calitatea sa ca representanță principală a societăților de asigurare EQUITABLE din New-York **oferte pentru asigurărĭ pe viéță** sub condițiunile favorabile, particulare a acesteĭ societățĭ.

Onorabilelorŭ administrațiunĭ de fondurĭ și p. t. D-lorŭ capitaliștĭ le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei"

ale cărorŭ cupóne sĕ rĕscumpĕră semestrulŭ fără nicĭ o detragere, și carĭ se află de vêndare în cursul dilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de coróne. Comparĕndŭ cursurile și produsulŭ celorlalte efecte indigene, se póte susținea cu totŭ dreptulŭ, că

Scrisurile fonciare „Albina" de 5%

suntŭ adĭ relativŭ cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelor „Albina" e garantată prin valórea celŭ puținŭ întreită a ipotecelorŭ pe basa cărora se esmitŭ, prin fondulŭ specialŭ de asigurare a scrisurilorŭ fonciare care e de fl. 200,000 și în fine prin totalitatea orĭ și cărei alte averĭ a institutului.

66—*

Órele de cassă dela 8—1.

Birourile: Têrgul botelor nr. 22, etagiul I.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

3. Dela Zêrnescĭ la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 21 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 14 min. după am.
Trenul mixt: 8 óre 16 min. séra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul mixt: 8 óre 20 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra
Tr. accelerat: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Brașov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dim
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amé
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am

3. Dela Brașov la Zêrnescĭ. (Gara Bartolomei

Trenul mixt: 9 óre 5 min. diminéța.
„ „ 5 „ 13 m. după am.
Trenul mixt: 9 óre 30 min. séra.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 5 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul mixt: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra

*) Acest tren circuléză numai Joia, Dumineca și la sĕrbătorĭ.

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reîn ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voie ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Administraț. „Gaz. Trans.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

BCU Cluj / Central University Library Cluj